

Orchidea - בספינה 'נרקיס'

במהלך מלחמת העצמאות ערכה חמש הפלגות עם עולים

ערך: יהודה בן-צור

הפלגה ראשונה. הגיעה ארצה ב- 17 למאי 1948 למעגן תל-אביב עם 243 מעפילים, כשהיא נושאת את השם 'מדינת ישראל' ועל ספונה נולדה התינוקת נרקיסה. צוות המלווים כלל את ימאי הפלי"ם: עמי עמיר, מפקד; מלווה, ספי דיכטר, מהבריגדה ועובד שדה¹, 'הגדעוני' (בדרכה חזרה לאיטליה, הוחלף ע"י יחיאל אדמוני). הפלגה שנייה. בדרכה ארצה, נכנסה ב- 15.6 לנמל מסינה לתדלוק ותיקון המנוע. 'הגדעוני', חיים גירון². הגיעה לנמל יפו ב- 26 ליוני 1948, לראשונה עם עולי גח"ל³.

מקור	הסבר ופרשנות
8 ליולי 1948 – ע"ב. תגיע במשך הימים הקרובים לנמל. אין עליה 'גדעוני'.	'עליה ב' (הכוונה לעליית גח"ל). חוזרת מהארץ ללא אמצעי קשר. אמורה להגיע לנאפולי.
16 ליולי – הגיע ב- 12/7. עומד בנון בבקרת המכונה והכנה להסעת עולים.	הגיעה לנאפולי ב- 12/7. נבדקת במסגרת הכנה להמשך הסעת עולים.
21 ליולי – תפליג ל'סידני' ביום 24/7.	תפליג למרסיי ב- 24/7. המלווים ברוך תירוש וחיים גירון 'הגדעוני', שהועברו בנאפולי מ'הזקן'.
25 ליולי – עשתה שתי נסיעות עם עולים ל'ארנון' והפעם יצאה ל'סידני' להסעת 220 נוסעים	לאחר שתי הפלגות, במאי (מעפילים) וביוני (גח"ל), השלימה הכנותיה בנאפולי ויצאה אתמול, 24/7 למרסיי.
26 ליולי – יצא ב- 24/7 לכוון 'סידני' ⁴ .	בדרכה מנאפולי למרסיי.
29 ליולי – באה מ'סידני'. צריכה ללכת יחד עם 'אלבטרוס'.	מפליגה עם נוסעים ממרסיי. בדרכה, מתוכננת להפליג עם היכטה Albatros – 'השחף' ולתדלק אותה. מפקדה, יוחאי בן-נון ועזר כנגדו עמי עמיר.
30 ביולי - מחר תיפגש עם 'שחף' בקרבת קפרי וימשיכו את דרכם יחד ל'ארנון'. בכתב-יד: נפגשה וממשיכה את דרכה.	נפגשה ב- 31 ליולי עם 'השחף' ליד קפרי והמשיכו יחד עד לאחר התדלוק.
באוגוסט - בדרך ל'ארנון'. על ספונה 240 איש ובקשר עין אתה 'השחף'.	מובילה ארצה 240 נוסעים ונמצאת בקשר עין עם 'השחף'.
3 באוגוסט - בדרך ל'ארנון' עם 240 איש ובקשר עין עם 'השחף'.	למחרת היום, 'השחף' תודלקה בקרבת האי זנדה ושתייהן נפרדו ('השחף' במהירות 12 קשר ו'הנרקיס' רק 6 ⁵).
6 באוגוסט – היום מחר תגיע ל'ארנון'.	הגיעה ב- 7/8 לחיפה ('השחף' הגיעה באיחור ניכר, ב- 15/8 ⁶).

¹ עובד החליף ברגע האחרון את מייק הררי, שידו נשברה בתאונת דרכים.

² מיומן אישי של 'הגדעוני', חיים גירון, באדיבות מחנה המעפילים, עתלית - ממ"ע.

³ עדות של יהודה לוי, עולה. שיחה טלפונית ב- 30.5.01 (טלפ. 09-7649744).

⁴ פתק מעיזבונו של זקימוביץ מה- 10.6.48: "לזקי מפריז. לטלפן לשם מתי יכולה לצאת 'נרקיס' " פתק של זקימוביץ: "ל'סידני' [מרסיי] להודיע בטלפון. על 'הנרקיס' שיודיע על יום צאתו. עם צאתו מ'סידני' לעמוד בקשר מתמיד".

⁵ בעת התדלוק צילם עמי את 'בוטרוס'.

⁶ בתוקף תפקידי כמרכז פעילות 'המוסד לעליה' בנאפולי, הפרשה מוכרת לי באופן ישיר. 'השחף', בפקודו של יוחאי בן-נון, הפליגה ללא אמצעי-קשר. לאחר שנפרדה מ'נרקיס' במערב כרתים, נקלעה לסערה (+ תקלה טכנית) במזרח האי ונכנסה למחסה באחד המפרצים. י. ב-צ.

12.8 – יצאה מחיפה.	מיומנו של חיים גירון:
15.8 – סערה. מהירות 1 קשר	"שינוי קורס לסטה קפי בתורכיה".
17 באוגוסט – נאלצים להיכנס לסקרפנטו מפאת סערה (כלי ל- 220 איש).	"אנשי מפקדת הנמל בפיקדיה, יוניים... בדקו הניירות".
19 באוגוסט – ממשיכה לעגון בסקרפנטו מפני סערה.	עדיין בסקרפנטו, מפרץ פיגדיה. "הרימונו עוגן ב- 17.00 גמת...".
19.8 – "עליכם להגיע לגאטה"	"דאגו שרב החובל לא יכניס את הבחורים [המלווים] לרשימת הצוות"
27.8 – "נגיע בשעה 22.00 גמת לגאטה"	מחיפה לגאטה – 15 ימים.
5-7 בספטמבר – ב- 28/8 הגיע לג. יהיה מוכן ב- 9/9.	הגיעה ב- 28/8 לגאטה בחוף המערבי של איטליה ותהיה מוכנה להמשך פעילות ב- 9/9 בגאטה. תשלים הכנותיה ב- 9/9.
8 בספטמבר – צריך להיות מוכן למחר.	בגאטה. מוכן להסעת עולים.
9 בספטמבר – מוכן בגאטה לטעינה.	בחצות תצא מגאטה למרסיי.
13 בספטמבר - בשעה 24.00 יצא את ג. ל'סידני'.	בגאטה.
14 בספטמבר – עומד בג.	לאחר יציאה מגאטה, נאלצה לחזור עקב סערה.
16 בספטמבר – עומד בג. מוכן ליציאה (חזר מפאת סערה).	יצאה שנית מגאטה
18 בספטמבר – עזב הלילה את ג.	אמורה להגיע מחר למרסיי
19 בספטמבר – מחר בצהריים מגיע ל'סידני'.	הגיעה למרסיי
21 בספטמבר – הגיע היום אחה"צ ל'סידני'.	הפליגה ב- 21/9 ממרסיי עם 150 עולים.
22 בספטמבר – 21/9 שעה 23.15 עזבה את 'סידני' עם 150 עולים.	מתקרבת למיצר מסינה בדרכה ארצה.
25 בספטמבר – מתקדם למיצר (הולך ל'ארנון').	חוצה את הים היוני בדרכה ארצה.
27 בספטמבר – נמצא באמצע הים היוני. (הולך ל'ארנון').	הקימה קשר עם הארץ
29 בספטמבר- עומד בקשר עם ארנון'. מתקדם בסדר.	הגיעה ארצה.
1 באוקטובר – מתקדם ל'ארנון'.	בארץ. השלימה את הפלגתה הרביעית.
8-14 באוקטובר – נמצא ב'ארנון'	"
16-17 באוקטובר – ב- 1/10 הגיע ל'ארנון'.	עדיין בארץ
20 באוקטובר – נמצאת ב'ארנון'.	"
21-31 באוקטובר – נמצא ב'ארנון'.	בארץ מה- 1/10.
3 בנובמבר – מ- 1/10 נמצא ב'ארנון'.	הועסקה בחילוץ עצורים מקפריסין.
7 בנובמבר – נמצא ב'ארנון'.	ראה הערה להלן
8-28 בנובמבר 1948 – נמצא ב'ארנון'.	

הערה: עפ"י הרישומים נמצאה בארץ בחודשי אוק-נוב' 1948 מבלי לציין פעילות כלשהי ואילו בכל הרישומים, מה- 1 לדצמבר 1948 עד 31 לינואר 1949, היא אינה מוזכרת כלל. עפ"י עדותם של מפקד ק- 24 - אח"י 'מעוז', מילא ברנר וסגנו, יוס'קה אלמוג, הם נקראו בנובמבר 1948 לחלץ את 'הנרקיס', שנסחפה בעיצומה של סערה לחוף הסורי, בשל תקלה במנוע. ב- 13 לנובמבר 1948 נגררה 'הנרקיס' לחיפה ו"כל העולים והצוות ניצלו". המדובר במעורבות 'הנרקיס' בהברחת עצורים, ממחנות המעצר בקפריסין. סיימה את שירותה בעלותה על החוף ליד עכו.

הערה: שותפתה לדרך, 'לניצחון' Tulia Cristina – הועברה למערכת הרכש.